

15-27

ÁRA 4 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 140 K
Félévre 75 K. Negyedévre 40 K.
Egyes szám ára _ _ _ 4 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam 15. szám.

Vasárnap, április 9.

† IV. Károly.

IV. KÁROLY

IV. Károly, Magyarország volt koronás királya, átadta lelkét a Mindenhatónak. Fiatalon, két trónt veszítve, idegenben, száműzetésben halt meg. Mennyi dráma e néhány szóban!

Mikor Károly király trónra lépett, a háború javában dúlt és már veszítve is volt. Neki bizonyára nem volt része se a háborúnak, se az ezt követő gyászos következmények előidézésében. Ellenkezően: igyekezett véget vetni a világháború rémségeinek, de akkor már a király szava is gyenge volt ahhoz, hogy a halálgépet megállítsa. Noha béketerve nem sikerült, őt egyetlen csepp vérért sem tehetjük felelőssé.

Tudjuk, mi következett a veszített háború után: országbomlasztó forradalom, a katonai csapatok elzüllesztése, fegyverek elhajigálása. A milliós hadseregek fölött rendelkező hadúr fegyveres védelem nélkül maradt. Menekülnie kellett leomló trónjáról.

De Magyarországnak Ausztriától való elszakadása folytán a trónhoz való jogai is meglazultak. Mikor pedig rossz tanácsokra hallgatva, ismételt veszedelmes és sikertelen kísérletet tett a trón visszafoglalására, a nemzetgyűlésnek végleg meg kellett fosztania odáig vitatott királyi jogaitól. Ezzel a Csonka-magyarország ellen felemelt ellenséges fegyverek lábhoz kerültek. Az ország megmenekült a pillanatnyi halálos veszedelemtől, de a koronázott fő száműzetésbe ment.

Keserű végzet ez, amelyről nem tehetünk. A világháború trónokat emelt és trónokat pusztított el. Nemzetek lettek és veszték. Mi mindent elvesztettünk, csak a jogainkat nem. IV. Károly jogainak megszűntével csak az életet bírta már. Most ez is elveszett. Szerencsétlenek voltunk: ő is, a nemzet is; mindketten a balsors tépettjei.

A történelem feladata bíraskodni nemzetek és királyok cselekedetei fölött. Bárhogyan ítéljen a történelem az elhunyt királyi főn és felettünk, bizonyos, hogy IV. Károlyról mint Magyarország apostoli királyáról fog megemlékezni. Mert azt a tényt, hogy homlokát Szent István koronája érintette, nem pusztíthatta el semmiféle katasztrófa. Adjuk meg tehát a ravatalon fekvő boldogtalan sorsú, száműzött királynak azt a tiszteletet, amely koronázott fejét megilleti!

Utolsó órák — utolsó percek.

Március utolsó hétfőjén jutott el hozzánk az első határozott tudósítás IV. Károly betegségéről. Ez a hír már azt jelentette, hogy a baj súlyos természetű; csütörtökön délelőtt a beteg állapota egészen komolyra fordult és a spanyolnátha mind a két tüdőszármányra átterjedt, pénteken már több önkivületi perce volt, végre április 1-én, szombaton délelőtt 11 óra 30 perckor bekövetkezett a halál. A király utolsó percéig magánál volt, mellette aggódtak a királyné és legidősebb fia: Ottó. A király holttestét bebalzsamozták és április hó 3-án, kedden ideiglenes nyugovóra helyezték Funchal temetőjében.

IV. Károly életrajza.

IV. Károly 1887 augusztus 17-én született Persenbeug várában. A kisdéd, akinek atyja Ottó királyi herceg, anyja Mária Jozefa szász hercegnő volt, a keresztségben a Károly Ferenc József nevet kapta. Aszerint, amint az atya változtatta katonai állomásait, a gyermek Klagenfurtban, Emsben, Brünnben, Prágában, Sopronban, majd Bécsben töltötte életének első évtizedét. Közben katonai neveltetése mellett magasrendű társadalmi és tudományos oktatást is nyert és a soproni katolikus elemi iskola egyik tanítója, Tormássy János már korán megismertette őt a magyar nyelv alap-elemeivel. Tizenhétéves korában érettségi vizsgálatot tett és hadnagyként lépett be az édesatyja nevét viselő dicsőség-ezredbe. 1890-től kezdve az iskolai szünidőt minden esztendőben külföldi utazással töltötte el Károly Ferenc József, 1901-ben pedig Magyarországot járta be. 1909-ben kapitány lett.

Ugyancsak ez évnek júniusában jegyezte el Zita párizsi hercegné-kisasszonyt, Bourbon Róbert és Mária Antónia tizenkilencéves leányát. Az eljegyzést követő negyedik hónapban már az esküvő is megtörtént. Mint fiatal házas Károly Ferenc József Galicia több városában állomásozott, miközben I. Ferenc József őrnaggyá nevezte ki. 1914 június 28-án oltotta ki a szerajevói merénylet golyója Ferenc Ferdinánd trónörökös és felesége életét. Ez az esemény egyszerűen a világ érdeklődésének előterébe állította Károly Ferenc Józsefet. Ez időben több látogatást tett az új trónörökös Budapesten, majd a háború kitörésével állandóan a harctereket járta. Közben ezredes, majd tábornok és ellentengernagy lett. 1916 november 21-ével, Ferenc József királyunk halálával pedig belépett a magyar nemzet történelmébe. Megkoronázása 1916 december 30-án játszódott le.

Az ifjú uralkodó igen súlyos helyzetben vette át Magyarországot kormányzását s már közvetlenül trónralépése után mozgolódnak kezdenek a nemzetiségek. 1917 áprilisában a király feleségével együtt Budapestre jött, hogy itt személyesen igyekezzen elsimítani az ellentéteket, majd április 28-án kéziratot intézett Tisza István gróf miniszterelnökhez, amelyben a választójog kiterjesztését kívánja. Május 11-én újabb királyi kézirat jelenik meg, amely nyilvánosan is elismeri a nemzet hősiességét a háborús véradófiatit és királyi köszönetet mond valamennyi harcoló katonának. Eközben a király és a kormány között mindinkább kiélesedik a helyzet; május 23-án Tisza kénytelen beadni lemondását. Május 26-án József királyi herceg kap legfelsőbb megbízást arra, hogy mint a király megbízottja találjon megoldást, amikor Eszterházy Mór gróf kerül előtérbe és alakít kormányt. A katasztrófa most már nincsen messze. A Károlyi-párt óriási lépésekkel ugrik a politikai élet élére és Wekerle Sándor, a kipróbált parlamenti és kormányzati férfiú sem tudja megállítani a nemzetet szörnyű útján. Az osztrák tartományok is mozgolódnak kezdenek és Wekerle a monarchia gondolatának elve mellé zárkózik. Közben a király arra törekszik, hogy a választójogi javaslat körül fennálló vizályokat végtelenesen megoldja, de az 1918-as esztendő csak folytatja a balsikerek sorozatát. Február 13-án a király, hogy békehajlandóságának a legnyilvánosabban kifejezést adjon, Ukrajnával békét köt. Ugyanekkor kiáltványban hangoztatja, hogy minden erejével az általános béke előjöttét kívánja munkálni. Kipattan Sixtus párizsi hercegnek, a király sógorának levele, amely szenvedélyes hangon követeli a háborús küzdő felek leszerelését. Meginog az a viszony is, amely Károly királyt Vilmos császárhoz fűzi.

1918 júniusában kitört a budapesti általános sztrájk s az ezzel kapcsolatos vérengzés, majd a hadihelyzet fokozatos lerombolása, végül a horvátok hűtlen magatartása betetőzi IV. Károly uralmának végzetét. Szeptemberre Károlyi Mihály is nyíltan a bomlasztók arcvonalába lép s amikor október végén Wekerle kormányza meginog, kitör a patkányládás. Ausztria új államalakulást követel és az illetékesek már a perszonal unióba is belemennek. A királyi pár Debrecenbe utazik, ám ugyanekkor érkezik az első lázadó horvát ezred elpártolásának híre. Andrassy lesz a külügyminiszter, majd egy napra Hadik János gróf kap megbízást kormányalakításra. A destruktív belső és külső vezérkara megfeszített erővel dobálja szét robbant bombáit és október 31-én Tisza István gróf életét is kiotlja a bandita kéz. November 3-án IV. Károly lemond a hadsereg főparancsnokságáról és a bécsi forradalom miatt Eckartsauba költözik. Itt keresi fel a magyar küldöttség, amely ígéretet vesz, hogy nem áll útjába a magyar nemzet függetlenségi törekvéseinek, IV. Károly és családja pedig Svájcba költözik, ahol először Hartensteinban, majd Pranginsben tölti az időt egészen a tavaly húsvéti és októberi puccsokig, amikor tudvalevőleg a trón visszafoglalására irányuló próbálkozásai Madeira szigetére, Funchalba juttatják.

Országos gyász.

A kormányzó és Bethlen István gróf miniszterelnök elsőnek küldötték el a királynőnek részvétlétárvait. Budapest székesfőváros nevében Sipőcz Jenő polgármester intézett részvétlétartat. A belügyminiszter elrendelte a középületeken a gyászlobogó kitűzését, a temetés napjára a színházak, mulatóhelyek bezárását, a kávéházakban pedig tiltotta a zenét. Egyben intézkedett, hogy április hó 18-ig mindennemű mulatság és nyilvános népgyűlés rendezése tilos. A kultuszminiszter a temetés napjára beszüntette a tanítást és gyászünnepélyek tartását rendelt el. Kedden, a temetés napján a Mátyás-tempomban hivatalos gyászistentiszteletet tartottak, amelyet Csernoch János hercegprímás mondott. Az ország minden községsében ezen a napon ugyancsak gyászistentisztelet volt és reggel, déiben és este zúgtak a harangok.

A társadalmi intézmények valamennyije ugyancsak gyászünnepélyek keretében áldozott az elhunyt király emlékének.

Budapest, április 8.

Agyalágyult. Moszkvából épen nem meglepő hír érkezik. A berlini orvostanárok, akiket a beteg Lenin népbiztoshoz hívtak, megvizsgálták a vörös vezért s kijelentették, hogy agyalágyulás kezdődik rajta. Most már tehát az orvosi tudomány is kimondta a szovjetre a halálos ítéletet, amit eddig csak a józan emberi ész mondott ki rá, hogy örült agy szüleménye. Az orvostanárok azt mondják, hogy csak most kezdődik a vörös zsarnokokon az agyalágyulás. Mi úgy véljük, már akkor kezdődött, mikor fölfordította a szerencsétlen Oroszországot a maga örült szovjeteszméivel. S örültsége dacára a vörös hóhérok a diktátori székhelyen tartják Lenint, ahelyett, hogy elcsapnák. Ez mutatja elvetemültségüket. Csak hogy rabolhassák és kizsárolhassák tovább a szerencsétlen népet, egy örült kezében hagyják minden oroszok fölött az élet s halál jogát. Ezért haldoklik 20 millió orosz éhhalállal s dobják folyóba a szülők ezrével ártatlan gyermekeiket. Európa népei borzadva néznek a moszkvai pokol felé, melynek borzalmai egyre irtózatossabbak lesznek. Vajjon gondolnak-e reá azok a magyarok, akik most — választás idején — mindenáron ellenzékieskednek, nem számítva arra, hogy annak országos fölfordulás is lehet a következménye...

*

Mi lesz a drágasággal? A búza ára 3000 korona lett újra. Az összes pesti liberális lapok és valamennyi földművesgyűlölő kortes ezt ordítja világgá. Tudjuk, miért. Hogy kihívják a társadalom haragját a földművesek és kisgazdák ellen. A legigazságtalanabb izgatás ez, amit csak a világ látott. Miért nem beszélnek arról, hogy a ruha, a rézgálic, a vas, a szerszám, a lábbeli méregdrága? Vagy azt gondolják a jó urak, hogy csak a «paraszt» ne emelhesse az árakat, mindenki más drágíthat?! Hogyan ruházkodik akkor a fulusi ember? Másrésztől azt se felejtsek el, hogy nem a földművelők adják most drágán a búzát, mert azok már rég eladták 800—1500 koronás áron az ősszel. Különös dolog az is, hogy az üzleti világ mindjárt szivesen megy a gabonaárak után az emelkedésben, de miért nem szállították le az ipari cikkek árát, mikor novemberben 2000 koronára esett a búza ára 3000-ról?! Végül mit tehet a földművelő arról, hogy pénzünk értéke — az ántánt követelése miatt — romlik?! A drágaságot elsősorban az uzorahittel dolgozó nagytőke csinálja. A nagybankok 30—100 percentre adnak kölcsönt a kereskedőknek és iparosoknak. Ezek természetesen iparkodnak behozni az uzorakamatot árdrágítással. Sajátságos, hogy a pesti sajtó erről nem beszél. Persze, mert érdekelt a t. liberális sajtó a lipótvárosi nagytőkénél.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A Keresztény Kisgazda-, Földműves- és Polgári párt intézőbizottsága folytatta a hivatalos jelöléseket és legutóbbi ülésén körülbelül hetven kerületben állapította meg a hivatalos jelöltet. Az intézőbizottság felhatalmazása alapján Gömbös Gyula, a párt ügyvezető alelnöke közölte

a hivatalos jelöltek első sorozatát,

amely 82 kerület jelöltjeinek nevét tartalmazza. Az intézőbizottság legközelebb befejezi munkáját és benyújtja a hivatalos jelöltek névsorát. Ez a munka azért tartott ilyen soká, mert a pártnak 3025 jelölt kérelméről kellett dönteni és minden egyes esetben meghallgatni a vidéki szervezetek kívánásait is. A jelöléseknél az a szempont volt irányadó, hogy minden egyes kerületben a sok választott jelölt közül a legalkalmasabb személyiség mellett foglaljanak állást.

A legutóbbi minisztertanács lényegtelen módosításokkal elfogadta

a választókerületek beosztásáról

szóló rendeletet, amely másnap a hivatalos lapban megjelent. A rendelet értelmében huszonöt nagy választókerületet kettéosztottak és így huszonöt új választókerület alakult, két csonkakerületet más kerületbe olvasztottak, kilenc csonkakerületet kiegészítettek, egy kerületnek a bizonyos részeiből pedig önálló kerület alakult.

Azokban a csonka kerületekben, amelyeknek a székhelye megszűnt területen fekszik, ideiglenes választási székhelyet jelöltek ki. Budapesten három lajstromos választási kerületet alakítottak, Pestvidéken pedig négy eddig önálló

Petőfi Sándor fokosa 1848-ban.

választókerületből és még néhány községből egy külön lajstromos kerület lett.

*

Az ideiglenes választási névjegyzékek

a legtöbb községben már elkészültek és a névjegyzékek ellen most lehet felszólamlásokat a központi választmány elé terjeszteni.

Bethlen István gróf miniszterelnök az intézőbizottságban kijelentette, hogy a közmunkák által a munkanélküliek részére munkaalkalmat fog biztosítani, a munkanélküliek részére biztosított téli ellátást kiterjeszti április és május hónapokra is és ezeket a munkanélkülieket felveszi az el látatlanok névsorába.

*

IV. Károly halála alkalmából a kormány elrendelte, hogy április 18-ig semmiféle politikai gyűlés nem tartható. Az engedélyezett gyűlések is elmaradnak.

Képek a karcagi árvízről.

Balról: Dülö-út víz alatt. (Kún József tanyájáról lóháton közlekedik.) *Jobbról:* Belvízlevezető csatorna két oldalt elárasztva vízzel. (P. Szabó Sándor földje.)

MEZŐGAZDASÁG

A kapálógépekről.

Irta: Hauser János gazdasági akadémiai tanár.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között a jövedelmező termelés érdekében minden gazdának arra kell törekednie, hogy a drága emberi erőt a lehetőséghez képest olcsóbb fogatos vagy gépi erővel pótolja, mert csak ezáltal vagyunk képesek a növényeink által megkívánt munkákat idejében, gyorsan és olcsón elvégezni.

A mindinkább dráguló munkabérek a sok ápolási munkát igénylő kapásnövények termelésénél éreztetik legjobban hatásukat, ami részint az ezen növényekkel bevetett terület, részint az országos átlagtermések csökkenésében nyilvánul meg. Pedig mindkettő nagy veszteség a magyar mezőgazdaságra.

Okszerű gazdálkodás ma már kapásnövények termelése nélkül el sem képzelhető. Nem lévén célom ezúttal a kapásnövények termelésének jelentőségét bővebben tárgyalni, csak azt akarom megemlíteni, hogy ezen a téren minden lehetőséget kell tennünk a termelés biztosítására. Ennek egyik főtényezőjéről — a kapálógépek alkalmazásáról — akarok az alábbiakban röviden megemlékezni.

Vitán felül álló dolog, hogy a kapálógépek jelentősége igen nagy. Alkalmazásukkal módunkban van a drága kézi-erőt részben helyettesíteni, részben jobban kihasználni; magát a termelést pedig ezáltal olcsóbbá s így jövedelmezővé tenni. Jelentőségük különösen nagy a sok kapálást igénylő növényeink, mint répa, tengeri, burgonya stb. termelésénél, melyek termelésének nagyobb arányú felkarolása ezek nélkül manapság már el sem képzelhető.

A kapálógépeket feloszthatjuk *kézi és fogatos* erő igénylőkre, utóbbiakat ismét *egy- és többsorosakra*, melyek mindegyikének adott viszonyok között nagy a jelentősége.

A *kézierővel* dolgozó kapálógépek előnye, hogy olcsók s általuk az emberi erő jobban kihasználható, mint a közönséges kézikapákkal, mert velük a munka gyors s egy kis gyakorlat után elég tökéletes. Hátrányuk az, hogy csak nem nagyon gyomos, jól előkészített, kifogástalan vetésekben használhatók, továbbá, hogy alkalmazásuknál a kézikapák használatát nem nélkülözhetjük, mert közvetlen a növények körül a talajt nem lehet velük megmunkálni. Előnyeik azonban oly nagyok, hogy manapság már igazán alig van valamire való gazda, aki lelkesedéssel ne karolná fel őket.

A kézzel vontatott, illetve taszított kapálógépek között vannak egykerékűek és két kerékkel bírók (l. a mellékelt ábrákat), mely utóbbiak járása biztosabb lévén, nagyobb kedveltségnek örvendenek.

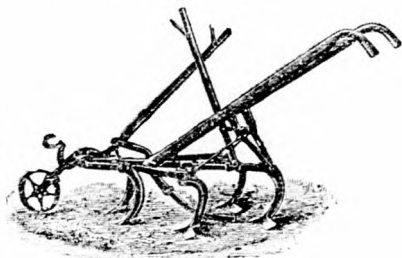
A kézzel vontatott kapálógépekkel a munka könnyen begyakorolható és koránisem olyan fárasztó, mint a kézi-kapával való munka. Természetesen a kései mindig élesek legyenek, melyek ellenkező esetben, nemcsak hogy nehezen mozdíthatók a talajban előre, de nem is végeznek jó munkát, a gyomokat nem irtják. A kézi kapálógépekhez a gyarak különböző alakú késeket szoktak szerelni, melyek könnyen kicserélhetők s a munka természete szerint mással pótolhatók.

A *fogatos* erővel dolgozó kapálógépek a nagyobb gazda igényeit vannak hivatva kielégíteni. Ezek ugyanazon alapelvek szerint vannak szerkesztve, mint a kézigépek, csak-hogy itt a kapálás mélységének, szélességének szabályozása emeltyűkkel történik. A fogatos ú. n. *lőkapák* a munkateljesítmény szerint feloszthatók *egy- és többsorosakra*. Előbbiek csak egy sort munkálnak, míg utóbbiakkal több sort lehet egyszerre kapálni, míg az egysorosak továbbvontatására egy ló elegendő, addig a többsorosak két ló erejét is erősen igénybeveszik. Az egysoros lőkapák a kis- és középtüzemek részére igen megfelelők, a többsorosak a nagyobb gazdaságok igényeit vannak hivatva kielégíteni. Ha összehasonlítjuk

Amerikai tolókapá keskenyebb sorközök megmunkálására.

ezen két típus munkateljesítményét és a velük végzett munka költségeit, a többsorosak előnyben részesülnek, mert egyrészt kevesebb emberi erőt igényelnek, mint az egysorosak, melyeknél minden sor megmunkálásához két emberre, egy ló- és egy kapavezetőre van szükség, másrészt a többsorosoknál kevesebb a haszontalan (improduktív) munka, a vetés letaposása stb. s emellett a többsorosoknak nagyobb a munkateljesítményük, igaz ugyan, hogy viszont drágábbak is. Egysoros lókapáknál az emberi erővel úgy takarékoskodhatunk, hogyha több lókapával rendelkezünk, egyszerre kettőt vagy három járatunk egymás mellett, midőn is egy, illetve két lóvezető elegendő, amely eljárás a gyakorlati életben igen jónak bizonyult.

Egysoros Planet-kapa.

Az elmondottak után még egy dolgról nem szabad megfeledkeznünk s ez az, hogy a kapálógépekkel csak részben vagyunk képesek a kézikapákat pótolni, továbbá, hogy munkájuk csak akkor tökéletes, ha a talajművelésre egyébként is gondot fordítunk, mert a nagynövésű, vastagszárú, gyökerű gyomok irtására alkalmatlanok, munkaközben sok a torlódás, sőt gyakran törés is. A jó gazda a lókapák hasznát nemcsak a munkaköltség megtakarításban, hanem a nagyobb termésben is meg fogja találni.

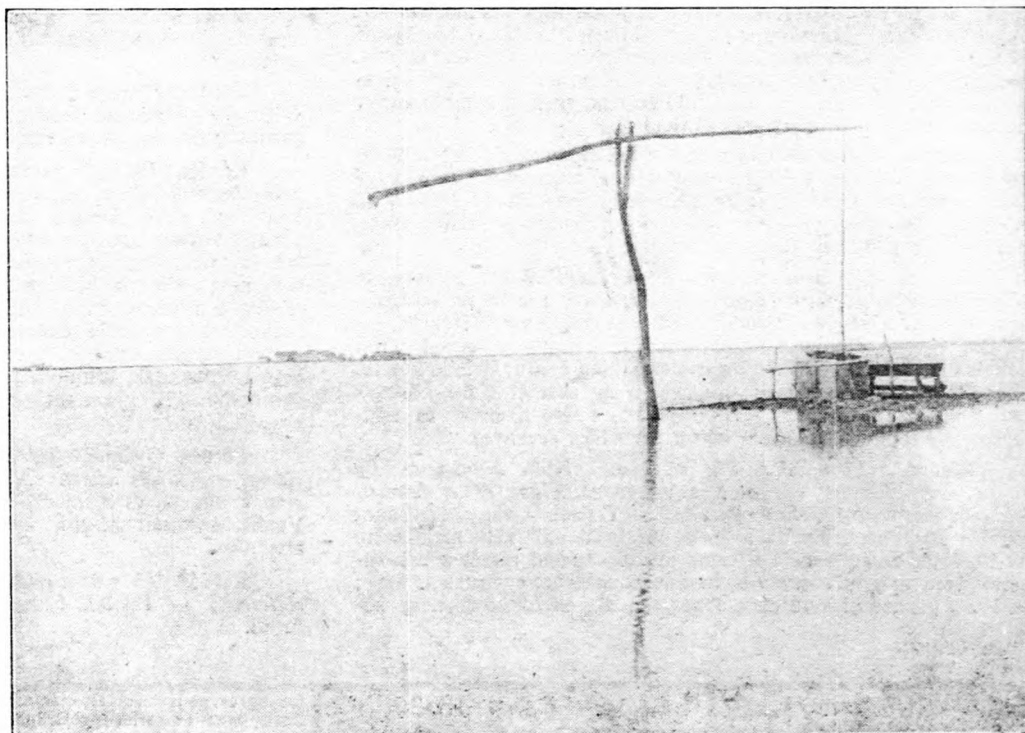
A legeltetés szabályai. A legeltetést tavasszal ne kezdjük túlkorán, mert ezzel egész esztendőre csökkentjük a fű sarjadzó képességét. A gyenge fű a legtöbb állatnál hasmenést is okoz. A legeltetést kellő átmenettel kezdjük meg: az állatok eleinte csak délelben 1, később 2—3 órára menjenek ki s csak fokozatosan egész napra. Kihajtás előtt jó szalmát etetni; így a nagy tápanyagtartalmú fűben takarékoskodhatunk. A juhok, a gulya és meddő állatok legkorábban hajthatók ki, nekik az idő viszontagságai legkevesebbé ártanak, míg a fejős, még inkább a vemhes anyák és növendékállatok kíméletre szorulnak. Semmiesetre se bocsássuk a jószágot a legelőre addig, míg talaja nedves. A sáros földet — különösen az apró körmű birka — erősen letiporja s így légjártóságát megszünteti, mi a növényzet silány fejlődésében egész esztendőben meg fog nyilatkozni. A legelőt osszuk szakaszokra. Ne engedjük naponta az egészet meglegelni, hanem csak egy parcellát és a másikra akkor hajtsuk át, mikor már amatt a jószág teljesen lelegelte. Ha ugyanis az állat naponta nagy területet bejárhat, a kevésbé jó füvekhez nem is nyúl, ezek felmagzanak és szaporodnak, ezzel szemben a jó fűvet folyton rágja, ezeket kipusztítja. Hogy egy holdnyi területen hány állat él meg, az természetesen a legelő talajától, az időjárástól stb. függ. Általában egy kifejlesztett szarvasmarhára 1/2—1—2 holdat számítanak a legelő minősége szerint.

Védőoltás lépfene ellen. A lépfenét tudvalevőleg baktériumok okozzák, melyek bizonyos legelők, rétek és szántóföldek talajában élnek és az itt növekvő fűvel, takarmánnyal, az ilyen talajok vizével jutnak az állatok gyomrába, illetőleg testébe. Ha egy bizonyos legelő, rét vagy szántó már fertőzöttnek bizonyult, azaz előző években ott állatok lépfenében megbetegedtek, akkor az állatokat a kihajtás előtt vagy az illető területen termett takarmány fo-

gyasztása előtt védőoltással immunissá, azaz a betegséggel szemben ellenállóvá kell tenni. Az ojtásra legalkalmasabb a kora tavasz. Az ojtás megkezdése előtt már jól kell ápolni az állatokat, nem szabad őket kifárasztani, éheztetni, meghűlésnek kitenni, hogy az ojtáskor teljes erejükben legyenek s ez ne túlságosan viselje meg őket. Az ojtást két ízben végzik: először erősen gyengített, a második alkalommal kevésbé gyengített élő lépfenebacillusoknak húslevesben való tenyésztését fecskendezik a mellkas bőre alá. Az ojtást követő napokban egyes állatok lázasan megbetegszenek, de elvetélés, elhullás csak kivételesen fordul elő, ha az ojtóanyag túlerős volt. Súlyos megbetegedéseket jelentsünk az állatorvosnak, ki azokat gyógyító savóval beojtja. A második ojtás után 1—2 hétre mondható az állat immunissá (mentes, ellenálló) és ezen ellenállóképesség kb. egy évig tart. Az ojtást tehát fertőzött vidékeken minden tavasszal meg kell ismételni.

Bordói lé készítése. A gabonafélék üszöggombáinak, a burgonya-, szőlő-, dinnyeperonoszporának, az alma, körte varras betegségének tudvalevőleg legbiztosabb orvosszere a mésztejjel kevert rézgálicoldat, az úgynevezett bordói lé. A bordói lé készítéséhez tehát elsősorban rézgálicra, azaz kékgálicra van szükségünk. A jó rézgálicot nagy kristályokban s nem elporladva árusítják, színe szép kék és nem rozsdaszínű, azaz nem vasgáliccal kevert. Ha 20%-os bordói lét akarunk készíteni, lemérünk 2 kg.-ot és összetörve egy vászonzacskóba öntjük. Ugyanekkor belemérünk egy kádba 50 liter vizet s a gálicos zacskót a vízbe süllyesztjük, hogy benne a gálic feloldódjék. Majd egy másik kádban 1 kg. frissen égetett és tisztá meszet megolunk s lassan, folytonos keverés közben 50 literig növeljük a mésztejet. Végül átszűrjük a mésztejet egy szitán vagy vásznon keresztül és a rézgálicoldatot vékony sugarban, folytonos keverés közben hozzáöntjük. Ezzel kész a bordói lé, mely 100 liter vízben 2 kg. rézgálicot és 1 kg. meszet tartalmaz s amelyet a gálic mennyisége szerint 20%-osnak mondanak. Hasonlóképp készítik az 1%-os bordói lét, de 100 liter vízre csak 1 kg. rézgálicot és 1/2 kg. frissen égetett meszet számítanak. A bordói lé a készítés után azonnal elhasználandó, mert hosszabb idő múlva megromlik. Állás közben a kád aljára pehelyszerű kék csapadék ülepedik, miért is a permetezőbe való bemérés előtt a kád tartalma gondosan felkavarandó.

A halak ivása. A halak «ivása» tudvalevőleg abban áll, hogy a nőstény a petelerakásra alkalmas vízben kibocsátja petéinek egész tömegét s az utána úszó hím a petékre fecskendezzi a megtermékenyítő folyadékot. A legtöbb hal tavasszal ivik. A petelerakás céljából a halak egy része a folyók és tavak sekélyebb részét keresi fel, mert itt a víz gyorsabban felmelegszik s így a petéknek a közeg megfelelőbb. Sok tengeri hal nagyobb csoportba verődve ivás idején a folyamokba húzódik be; így a lazac, viza. Viszont mások, mint pl. az angolna is, a folyókból a tengerekbe vándorol petéinek lerakása végett.

Kép a karcagi árvízről.
(Harsányi Pál tanyája.)

TANÁCSADÓ

Kérdés. A motorkezelést óhajtánám elsajátítani. Hol vannak ilyen tanfolyamok? Mi a felvételi kellék? (Sz. J., Sand.) — **Felelet.** A magyar királyi technológiai ipariskola (Budapest Népszínház-u.) időközönként szokott motorkezelői tanfolyamokat tartani. Így vannak nappali és esti tanfolyamok is. Ezzel alkalmat adnak a tanulóknak arra, hogy nappali munkájukban megélhetésüket biztosítsák. Miután nem közölte velünk, hogy minő tanfolyamot óhajt végezni, legajánlatosabb lesz, ha a nevezett iskola igazgató-ságához fordul felvilágosításért. A felvétel nincs bizonyos iskola elvégzéséhez kötve.

Kérdés. Aranyékszerért grammonként mennyit ad az ékszeres? (Cs. S., Sarkad.) — **Felelet.** Az ár az arany minőségétől függ. Ezenkívül a beváltási ár pénzünk értékének állása szerint naponként változik. Március 31-én középfinomságú aranyért grammonként 300—320 koronát adott az ékszerkereskedő.

Kérdés. Vitézségi éremről szóló igazolványom elveszett. Az éremdíjat hogyan kaphatom meg? (K. A. J., Szentcs.) — **Felelet.** Amennyiben vitézségi érme után a leszerelés után kapott éremdíjat, forduljon igazolvány-másolat kiállítására végett ide. Ha még a leszerelés után nem kapott éremdíjat, úgy jelentkezék a járási székhelyen levő Népgondozó Kirendeltségnél (volt Katonai Nyilvántartó). Itt vétesse fel kérelmét, mutassa be még meglevő katonai iratait, amelyekben az éremről szó esik. Ezenkívül irassa be a jegyzőkönyvbe azok neveit, akik az éremadományozást igazolni is tudják. Ha ezek lakásait nem is tudja, nem olyan nagy baj, mert a tisztek lakásait ismerik a minisztériumban. Ha az éremadományozást igazolni tudók közül valaki megszállott területen van, levélben kérje tőlük a két tanuval aláírt igazolást és a beérkezett levelet utólagosan csatoltassa a jegyzőkönyvhöz. Levélben fordulhat igazolásért hazánk jelenlegi területén lakókhoz is, akik minden bizonnyal szívesen fogják igazolni az adományozást.

Kérdés. Szarvasbőr és bivalybőr hol kapható? (R. F.) — **Felelet.** Különbféle bőrk értékesítésével foglalkozik Steiner R. bőrüzlete Budapest, VI., Szerencsen-utca 24. sz. Az árat nem közölhetjük, mert az a nagyságtól, minőségtől függ és nem közölte velünk a mennyiséget, amit vásárolni óhajt. A szarvasbőr ma igen drága.

Kérdés. A szerkesztőség mikor felel a lapban és mikor válaszol levélben a tanácskérésre? (E. A., Soltvadkert.) — **Felelet.** Aki postaköltségre leveléhez 5 korona értékű levélbélyeget mellékel, annak levélben válaszol a szerkesztőség, különben a lapban közli a feleletet.

Kérdés. A legjobb szakács- és kézimunkakönyv hol szerezhető be? (Sz. M., Szentcs.) — **Felelet.** Németh: Magyar szakácskönyv, ára 66 korona. Malatinszky: Szakácskönyv, ára 220 korona. (A Lakos-féle: Szakácskönyv teljesen kifogyott.) Gineverné, Győri Ilona: A női kézimunka, mint kereseti forrás; ára 83 korona. Megrendelhetők az összeg előzetes beküldése ellenében kiadóhivatalunkban. Minden könyv után 6.50 korona, minden további könyv után 1 korona postadíjat kell küldeni.

Kérdés. A szerbek kivonulása után azonnal, de még a pénzlebélyegzés előtt egyik hitelezőmmel abban állapodtunk meg, hogy tartozásomat a pénzlebélyegzés után 30% levonásával fizetem ki. Követelheti-e most az egész összeget? (B. J.) — **Felelet.** Nem, mivel Ön a megállapodásuk szerint járt el.

Kérdés. Egy uradalom erdőmérnek szerződöttem, miután az előzőnek szabályszerűen felmondott. Azonban ez a helyét elhagyni nem akarja. Kinek a szerződése van most érvényben? (Hövely.) — **Felelet.** Ha az elődje a szabályszerű felmondásnak eleget tenni vonakodik, helyéről az illetékes hatóság útján a szolgálatadó köteles kilakoltatni. Ha a munkaadó jogával nem akar élni, ön követelheti a megállapodás szerinti felmondási időre járó fizetését és esetleges egyéb kárát. Az önnel kötött szerződés érvényes.

Kérdés. Földem 15 év óta van haszonbérbe kiadva csekély haszonbérért. Kötelek vagyok-e a vagyonváltást és a felemelt földadót megfizetni? (Egy előfizető.) — **Felelet.** A vagyonváltásról minden körülmény között a haszonbérbeadóknak kell megfizetni. Az 1920. gazdasági évre a felemelt földadó 9/10-ed részét a haszonbérző fizeti meg az esetben is, ha a felek másként egyeztek is meg; az 1921. gazdasági évre csak akkor, ha az ellenkezőjét nem köztették ki.

Kérdés. Egy 17 éves unokahugom, akinek én voltam a gyámja, halála előtt tulajdonát képező ingatlant apjára iratta. Érvényes-e a kiskorú ezen jogcselekménye? (I. T.) — **Felelet.** Kiskorú ingatlanának elidegenítéséhez a gyámon kívül az árvaszékek is hozzá kell járulnia. Enélkül érvénytelen.

Kérdés. Egy nagynéném, aki vadházasságban élt egy férfivel, azt ígérte nekem tanuk előtt, hogy vagyonát rámhagyja annak ellenében, hogy én őt éle végéig el fogom tartani. Két héttel halála előtt azonban házasságot kötött a férfivel s egész vagyonát rá hagyta. Követelhetem-e a megígért vagyon? (Egy olvasó.) — **Felelet.** Nem, mert a tanuk előtt tett ezen ígérlet még nem tekinthető végintézkedésnek. Mint szóbeli végrendelet sem érvényes, mert egy későbbi végrendelet hagyott hátra. Azonban munkája és költségeinek megtérítését követelheti az örökösöktől.

Kérdés. Vöröshagymáim mind felmagzóztak, kerem velem tudatni, hogy mi az oka? (P. F., Bálmonostor.) — **Felelet.** A felmagzás oka valószínűleg az, hogy a dughagyma túl nagy volt. Apró dughagymát használjon, akkor nem fog bekövetkezni a felmagzás.

Kérdés. Glediciát lehet-e magról termesztetni és mikor lehet kerítésnek kiültetni? (B. A., Nyiregyháza.) — **Felelet.** A Glediciát magok legjobb, ha körülbelül 35 cm. sortávra elveti úgy, hogy a magok 4—5 ujjnyi tőtávolságban legyenek egymástól. Az elvetés után a következő évben a Gledicia 30—35—40 cm.-nyi rendes távolságra kiültethető.

Kérdés. Felülvizsgálaton «jelenleg alkalmatlannak» nyilvántartván, azzal szabadsággoltak, hogy a szabadságteltele előtt újból felül kell vizsgálni. Kell-e jelentkezni, vagy várjam az értesítést? (F. Sz., 307.) — **Felelet.** A szabadsága végén jelentkeznek.

Kérdés. Mennyiért és hol vehetek kétsövű 16-os vadászfegyvert? (Ellend.) — **Felelet.** Mravkó József puskművesnél (Budapest, VII., Károly-körút 9.) használt, jókarban levő kétsövű 16-os Lancaster-fegyver 6000 koronáért kapható. Bármilyen öb-nagyságú, új 2 csöves vadászfegyver 10.000 koronától feljebb ugyanitt beszerezhető.

Kérdés. Milyen színműveket rendelhetek meg a kiadóhivatalban? (1032. sz. előfizető.) — **Felelet.** A hadiárva. Kárpátokban. A szabadság ünnepe. Március 15-e. A hazatérő. Petőfi szülei. Egy-egy füzet ára 11 korona. Tóth Ede: A falu rossza. (15.40 K.) A tolonc. (15.40 K.) Dóczy Lajos: A csók. (15.40 K.) Egy könyvhöz 6.50 korona, minden további könyvhöz, könyvenként ezenfelül 1—1 korona postaköltség is beküldendő.

Kérdés. Fajtisza belga nyulak tenyésztési célra hol kaphatók és milyen árban? Mikor tehetek erdőőri szakvizsgát? (N. F., Tapolca.) — **Felelet.** Fajtisza belga nyulak kaphatók Merényi Kálmánnál, Pusztagalambos, up. Galgalyörk. 1 darab bak és 1 darab nőtény ára 1000 korona. Az erdőőri szakvizsga megtartásának idejét esetről-esetre a földművelésügyi minisztérium közhírré teszi. Legjobb lesz, ha az erdőőri szakiskola igazgatóságánál (Tata) érdeklődik.

Kérdés. Pekingi kacatojás hol szerezhető be? (A. J., N. É. és Cs. I.) — **Felelet.** Pekingi kacsa és tojása kapható a nyírmedi gazdaság baromfitenyésztésében, Nyírmed, up. Mátranóvák.

Kérdés. Pekingi kacatojás hol szerezhető be? Fajtisza tyúkjaim nem tojnak, mi lehet az oka? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** Tessék az előző feleletet elolvasni. Hogy tyúkjai nem tojnak, annak nagyon sok oka lehet. Okozhatja az, hogy a tojók túl öregek, nem kapnak megfelelő eleséget és esetleg a baromfiól nem megfelelő stb. Ajánlatos lesz a baromfiólat rendbehozni, mert esetleg a mostani hűvös időjárásban nem elég meleg. Adjon a tyúkoknak megfelelő élelmet, így pl. naponta darabonként 50 gramm szemes eleséget, megfelelő lágy eleséget, ebbe belekeverhető húsmaradék, krumpli, pacal, bél, de ebből nem többet, mint darabonként 10 grammot. Egyébként a lány eleség állhat még korpából is.

Kérdés. Gyümölcsöket ábrázoló kliséket hol lehet beszerezni? Kérem egy klisé címét. (N. S., 416.) — **Felelet.** Klisék készen nem kaphatók, csak rajzok után készülnek. Wessely Lipót, aki a Vasárnap kliséit készíti, Budapest, IV., Dorottya-utca 11. szám alatt van.

Kérdés. Milyen szertől porladoznak el a fogtövek? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Ebben a kérdésben tessék orvoshoz fordulni.

A „Vasárnap“ húsvéti száma új pályázatokat hirdet!

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A „Hangya“ közgyűlése.

Március hó 31-én tartotta a Köztelek dísztermében a *Hangya* rendes évi közgyűlését, amely ezalkalommal zsűfólásig megtelt nemcsak a vidéki szövetkezetek kiküldötteivel, hanem a közgazdasági élet számottevő kitűnőségeivel. Ott voltak a többek között: *Ivánka Oszkár* alelnök, *Mayer János* földmivelésügyi, *Térfi Béla* közéleti miniszterek, dr. *Schandl Károly* földmivelésügyi államtitkár, gróf *Zichy Aladár*, dr. *Grünn János*, dr. *Szűry János*, *Szabó István* volt miniszterek, *Ipolyi Keller Gyula*, a Futura elnöke, *Jeszenszky Pál* udvari tanácsos, a Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója, dr. *Bernát István*, a Gazdaszövetség elnöke, *Förster Aurél*, *Matta Árpád*, *Czobor László*, *Kaliwoda Ferenc*, *Buday Barna*, *Zalesky Jenő*, *Erney Károly*, *Pajor Ignác*, *Andrássy Kálmán* és sokan mások.

Gróf *Desseffy Emil* elnök megnyitó beszédében elsősorban a megszállás alatt sanyolódó testvér-szövetkezetekhez szólott vigasztaló szavakkal, amelyek nehéz helyzetét a «Hangya» a nemzetközi szövetkezeti kapcsolat révén iparkodik enyhíteni. Beszédében érintette azután a múlt év gazdasági viszonyait és annak megállapításával, hogy Csonkamagyarország hétmillió lakosa közül *immár csaknem 4 millió van a Hangya érdekköréhez kapcsolva*, arra kérte a megjelenteket, hogy a további nagy küzdelmekben egyrészt a központ által kiadott utasítások szemmel tartásával, takarékossgal, másrészt a tőkeerő gyarapításával legyenek rajta, hogy a szövetkezetek mielőbb elérhessék pénzügyi függetlenségüket.

A zajosán megtapsolt elnök megnyitó után *Balogh Elemér* vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság jelentését és ezzel kapcsolatban ismertette az állammal kötött megállapodást, annak okait és célját. Hangsúlyozta azonban, hogy az állami gyámokodást nem tartja egészséges dolognak és azt a «Hangya» igazgatósága csupán kényszerűségből fogadta el, mert a volt pénzügyminiszter az 1920: XXXVIII. t.c.-et olyképen magyarázta, amely elzárja a szövetkezeteket legtermészetesebb hitelforrásuktól, az árúelőleggyűjtéstől. Az állami támogatást csak átmenetinek tartja, addig amíg ezeket az elvi kérdéseket a kormánnyal a szövetkezetek megnyugvására elintézni sikerül.

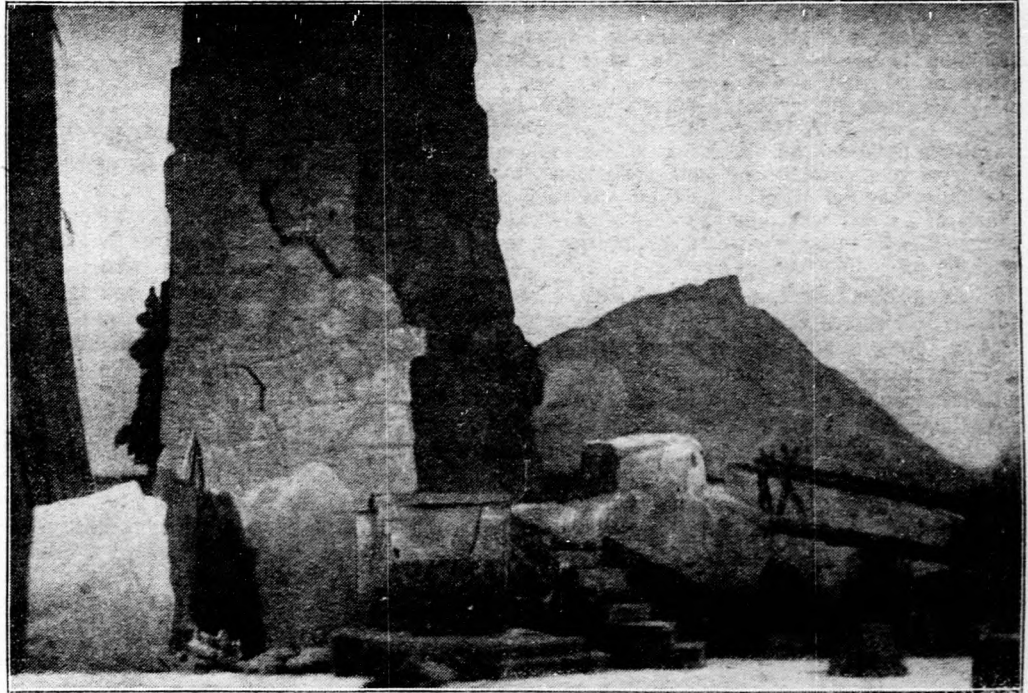
Végül utalt arra az óriási munkára, amelyet a «Hangya» a legutolsó két és fél év alatt végzett és azon reménynek adott kifejezést, hogy a vidéki szövetkezetek vezetőivel vállvetve sikerülni fog a Hangyát oly tökéletes intézménnyé fejleszteni, amely minden téren kifogástalanul fogja hivatását teljesíteni.

Percekig tartó taps és éljenzéssel fogadta a közgyűlés *Balogh Elemér* felszólalását, amely után dr. *Nigriny György* szólt elismerő szavakkal a jelentéshez. Indítványt terjesztett elő, miszerint a közgyűlés fejezze ki úgy az igazgatóságnak, mint a

tisztviselői karnak teljes elismerését a «Hangya» kiváló vezetéséért. A megjelentek nevében kijelenti, hogy a *szövetkezetek közvéleménye az árúelőlegek fenntartásához tántoríthatatlanul ragaszkodik* s kéri az igazgatóságot, hogy ez irányban tegye meg a kellő lépéseket. Végül indítványozta, hogy *Rubinek Gyula* emlékezetét jegyzőkönyvileg örökítse meg a közgyűlés.

Ezután a felügyelőbizottság jelentését olvasták fel és a zárszámadásokat terjesztették elő, majd a megüresedett igazgatósági és felügyelőbizottsági helyeket töltötték be.

A napirend befejezte után *Meskó Pál* gyűjtő hatású beszédben szólította föl a megjelenteket, hogy törekedjék minden egyes szövetkezet úgy a saját, mint a központ alaptökéjének a gyarapítására. Egyúttal rámutatott arra, hogy minden község ma saját gazdasági érdekeit tartja szem előtt, ha azokat a gazdasági erő-

Kép «A vajda tornya» dalmű előadásáról.

Az elmúlt hetekben mutatták be a magyar királyi Operaházban Dohnányi Ernőnek, a világhírtű magyar zeneköltőnek operáját «A vajda tornya» címmel. Képiünk egyik felvonás színpadi díszletét ábrázolja.

forrásokat az általa alapított legfontosabb szervezetnek, a szövetkezetnek rendelkezésére bocsátja. El kell határozni minden szövetkezetnek azt, hogy a község valamennyi tagját belépteti a szövetkezetbe és az alaptökét a mai viszonyoknak megfelelően megsokszorozza.

A nagyhatású beszéd után gróf *Desseffy Emil* elnök melegen üdvözölte a kormány megjelent képviselőit, *Mayer János* és *Térfi Béla* minisztereket, dr. *Schandl Károly* államtitkárt s rövid, lelkes beszéddel berekesztette a közgyűlést.

Száz ritka madár. A Budapesti Állatkert madárrálmánya a múlt héten száz forró égövi madárral szaporodott. Ezek között ritkaságszámba megy a Paradicsom-pinty, amelynek Délkelet-Afrika a hazája és az európai állatgyűjteményekben alig található. De szintén nagyon ritka a braziliai Kardinális- és a délamerikai Gulya-madár, amely a marhagulyák hűséges kísérője, a marhákat az élősdiéktől szabadítja meg s ez a foglalkozása annyira leköti, hogy tojásait, mint a mi kakukmadarunk, idegen fészekbe rakja.

NAGYOT HALLÓ?

Fülzugásban szenved? Kérjen prospektust. Fülben nem látható szabadalm. «Dobhártya-szerű hallócsőről». Prospektust ingyen küld:

FARAGÓ JENŐ, BUDAPEST, VIII., Népszínház-utca tizenhat/V.

Hangya szövetkezetek az iparfejlesztés szolgálatában. A Hangya-Ipar Részvénytársaság az elmúlt héten tartotta rendes évi közgyűlését *Dessewffy* Emil gróf elnöklete alatt a Hangya székházában. A gyűlésen nagy számban jelentek meg a részvényesek. A rövid elnöki megnyitót követően *Balogh* Elemér vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság beszámoló jelentését. Dacára a kedvezőtlen gazdasági helyzetnek és az ipar terén beállott pangásnak, a társaság forgalma rendkívüli módon emelkedett. A múlt évi 80 millióval szemben meghaladta a 200 milliót, jöllehet, egyik-másik ipari üzemét csakis tavaly sikerült berendezni, egyrésze pedig az albertfalvai nagyszabású gyártelep építése folytán hosszabb ideig szünetelt. A múlt évben került üzembe a gyujtógyár, valamint a famegmunkálótelep, amivel sikerült az intézménynek magát a külföldi fegyártmányok behozatalától függetleníteni. Nagy haladást mutat a szappangyár, a kefégyár, valamint a két seprőgyár. Az acélárúgyár csakis a múlt év végén kezdhetette meg üzemét. A cukorkagyár, valamint a mindszentisi s a törökszentmiklósi gőzmalomok igen kedvező eredménnyel dolgoztak. Ugyanezt mondja a jelentés a likőr-, rum- és sóborszeszgyárról is, úgyannyira, hogy a Hangya-Ipar Részvénytársaság ma már nem csupán a Hangya központnak s a kötelékébe tartozó 1900 szövetkezetnek, de a Hangya fővárosi nagy szövetkezeteinek is kitudja az általa előállított ipartermékekben az igényeit elégíteni, sőt nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is vevőkört biztosított a maga részére. Az alaptőke emelésére irányuló akciónak meg volt a sikere. Az alaptőkét 50 millió koronára emelték, míg a tartalékalapok körülbelül 40 millió koronát tesznek ki. A Hangya-Ipar részvényeseinek folyó évben 10 százalékos osztalékot ad. A zárszámadások, valamint a nyereségfelosztásra vonatkozó javaslat ismertetése után *Appel* Aurél a felügyelőbizottság jelentését olvasta fel, amelynek alapján a közgyűlés úgy a mérleget, mint az üzletredményszámát, valamint az igazgatósági jelentést egyhangulag jóváhagyta és a felmentést a felelős számadóknak megadta.

Adakozzunk hadifoglyaink felruházására. Oroszországból és Szibériából érkező hadifoglyaink egy részét a szükséghez képest a honvédelmi minisztérium ruházza fel, egy része azonban még mindig nélkülözi a legszükségesebb ruhaneműeket. Ennélfogva a Hadifoglyok Hozzá tartozóinak Egyesülete ezúton intéz kérelmet Magyarország társadalmához, legyen segítségére abban, hogy a hazaérkező hadifoglyok a legszükségesebb ruhaneműekkel elláttassanak. A szerzetadományokat az egyesület címére: Budapest, Andrássy-út 8. szám alá kell küldeni. A nemeslelkű adományokról a sajtó útján jelentést fognak tenni.

Pipázó angol nők.

Most már nemcsak a cigánysor szurtos asszonyai hódolnak a pipázás nagyszerű élvezetének, hanem az angol előkelő társaság hölgyei is. Reméljük azonban, hogy a példát nálunk — senki sem fogja követni.

Szentesi banderisták.

Angol képviselők az elszakított magyar területek visszazáradásáért. Az angol alsóház keddi ülésén *Elliot* kapitány a trianoni békeszerződés módosításának szükségéről terjesztett elő interpellációt. Kijelentette, hogy Magyarország érdekeit a határok megállapításánál feltétlenül figyelembe kell venni. Azt a háromszázezer magyar embert — úgy mond — akik az elszakított Erdélyben élnek, feltétlenül kapcsolatba kell juttatni az anyaországgal, tehát azt a területet, amelyen élnek, vissza kell adni Magyarországnak. A magyar helyzetet tárgyilagosan látó kapitány ezután kifejezte azt a reményét, hogy a külügyi hivatal utasítani fogja a határmegállapító bizottságok angol tagjait a francia javaslatok visszavetésére. Keleteurópa végső romlását akadályozzuk meg — fejezte be győnyörű beszédét *Elliot* — mert a végzet örvényének szélére jutott országban bármely pillanat meghozhatja a végzetes kitörést. *Harmsworth* külügyi államtitkár az interpellációra és a többi hasonló felszólalásra válaszolt s ennek során kijelentette, hogy az említett kérdések megoldásában sohasem volt szabad keze az angol kormánynak.

Az ezer holdnál nagyobb birtokok vagyonszállása. Megjelent a kormánynak az ezer holdnál nagyobb birtokok vagyonszállásának végrehajtásáról szóló rendelete. Az ezer katasztrális holdnál nagyobb birtokosok a törvény értelmében ingatlan vagyonszállásukat földben kötelesek leróni. Az ingatlan vagyonszállás fejében az államnak juttatott területet az Országos Földbirtokrendező Biróság fogja birtokpolitikai célokra felhasználni a földreformtörvény értelmében. Mint a rendelkezésekből kivesszük, a földváltás lerovása, illetve a váltásfölddek kihalása a folyó év nyarán országosan megindul.

Új gazdasági akadémiai rendkívüli tanárok. A kormányzó *Hauser* János, *Világhy* Károly és *Mayer* Jenő gazdasági akadémiai segédtanároknak a gazdasági akadémiai rendkívüli tanári címet és jelleget adományozta. *Hauser* János nevét olvasóink jól ismerik, a mezőgazdasági rovatban számos kitűnő szacikket olvastak már tollából.

Milliárdos építkezésekkel igyekeznek felhasználni a Maros vizierjét. *Szakáts* Gábor németföldön élő magyar gépészmérnök új rendszerű gépezetet talált fel, amely alkalmas arra, hogy általa a csekélyebb esésű folyókban is alkalmas vizierművet lehessen építeni. *Szakáts* már meg is egyezett egyik nagy német pénzcsoporttal arra nézve, hogy a Maros folyó meg nem szállott területre eső két partján, vagyis Makó és Szeged között négy vizierőtelepet épít. Ugyancsak tárgyalásokat folytat a kiváló mérnök, hogy gondolatának a marosmenti érdekeltségek hozzájárulását is megszerezze. A költségek közel egymilliárd koronát tennének ki s a marosköznyéki törvényhatóságok ingyen részvények birtokába jutnának annak fejében, hogy az erőművek létesítésére ők szereznek meg a kormányengedélyt.

Országos méhészteherkezelés. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület március 25-én délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését, melyre az ország minden részéből szép számmal gyűltek össze a méhészek. A közgyűlést követően 25-én és 26-án tanácskozás volt. A közgyűlésen és tanácskozáson Szilassy Zoltán gazdasági főtanácsos elnökölt. Az anketon magas szárnyalású előadások keretében hazai méhészetünk előbbvitelére céljából igen fontos határozati javaslatokat fogadtak el, melyek megvalósítása esetén a magyar méhészet egy csapásra kiemelkedne eddigi nagy elmaradottságából. Elhatározták egy méhészeti központi tudományos intézet létesítését, a méh különböző betegségei és kártevő ellenségei ellen való védekezés megállapítását, a méhészet tanításának az iskolákban kötelezővé tételét, a magyar méhésztársadalom egységes megszervezését, a hazai méhanyag kinemesítését, méhészeti megfigyelő állomások felállítását, a méhlegelők fenntartását, javítását, gyarapítását, a méhekkel való rendszeres vándorlás megismertetését, a káros méhészet átfelkészítését kaptáros méhészetre, a méz értékesítésének fejlesztését, a méhbiztosítást, a műméz ellen való védekezést, a méhészetek jogviszonyainak szabályozását és a méhészetek megadóztatása tárgyában szükséges intézkedések megállapítását. A magunk részéről melegen üdvözljük törekvéseiket, mint hazánk talpraállításának egyik igen fontos tételét.

A Népfőiskolások Országos Széchenyi Szövetsége elhatározta, hogy április 9-én *Széchenyi-émléknapot* rendez s a hó végén megtartja *II. rendes közgyűlését*.

Beakonyul a vándorcigányoknak. Győr és Komárom vármegyék legutóbb tartott közgyűlésükön foglalkoztak a cigánykérdés országos rendezésével és elhatározták, hogy a cigányoktól lovaikat és szekereiket el kell venni, őket magukat pedig internálni kell. A határozatot Debrecen városának is megküldték támogatás végett. Debrecen — hír szerint — szintén hozzá fog járulni a cigányok internálásához.

Csengetyűs, kéményes koporsót csinált magának. Az amerikai Newyersey államban Richland és Milmay között, van egy kis kunyhó. A kunyhóban egy német születésű ember él, a neve *Straube Krisztián*. A kunyhóban csak egy asztal, szék, meg néhány szög van, de látható még ott egy koporsó is. Ez a koporsó büszkesége, saját találmánya a németnek. A különös embert ugyanis egész életében az a gondolat kínozza, hogy annak idején a halottkém nem fogja rendszeresen megvizsgálni és esetleg megtörténik, hogy mint tetszhalottat fogják eltemetni. Sokáig töprengött, mint lehetne ezt a borzalmas véget kikerülni. Ácsolt tehát magának egy koporsót, amely valóságos fedezék a halál ellen. A koporsó kényelmes, sokkal szélesebb, mint más rendes koporsó s egy öt méter magas cső nyúlik ki belőle, hogy elhantolás után ezen keresztül levegő jusson a halotthoz. Csengőkészülék is vezet a koporsóból a föld fölé, úgy, hogy a fölébredt tetszhalottnak csak egy kötelet kell megrángatnia, a csengő a föld felett berregéssel jelzi, hogy a halott felébredt. Elmondta a német az újságíróknak, hogy még elemozsiát is visz magával a hant alá. Meg is mutatott nyomban három jól bevajazott sonkászsemlét, amiből állandóan friss készletet tart szekrényében. Legyen hát kéznél ez is, ha a guta meg találná útni. Így még az éhenhalás veszedelméről is gondja volt az eleven eltemettetéstől irtózó embernek.

Meghaltak a szíami ikrek. New-Yorkban meghalt a szíami ikerpár, névszerint *Blasek Róza* és *Jozefa*. Róza özvegyasszony volt, nemrégiben betegedett meg, sárgaságba esett és a betegséget ikertestvére is megkapta. Az utolsó percekben az orvosok legalább Rózát akarták megmenteni és elhatározták, hogy operáció útján különválasztják az ikreket, de Róza semmiképpen sem engedte végrehajtani a műtétet. Jozefának nem volt gyermeke, a másik ikertestvért azonban, Rózát, egy tizenkétéves fia gyógyozta.

Az összes Ámor-készítmények, úgy mint: arckrém, pouder, gyermekhintőpor, valamint a híres Ámor-bajuszpedrő, békebeli minőségben újból mindenütt kaphatók.

A szögödi sürgőnyópózna című nótát éneklé Király Ernő a Búcsurumi című lemezen, továbbá Árad a Tisza, Piros pöttös ruhácskában, Elkerülisz, mert szegény vagyok. Próbalemezek 80 korona. 3 darab törött, vagy használt lemezeért adunk egy másikat. *Sternberg* hangszergyár Budapest, VII., Rákóczi-út 60. Zenepalota.

Meg akarta fiatalítani a leányát. *Bleyer* Adolfiné debreczeni lakos mindenáron férjhez akarta adni leányát. Ez természetes dolog, ebben egyetért vele minden anya és Bleyerné mégis — bíróság elé került. Pedig már a vőlegény is meg lett volna, csak éppen a leány évszámai voltak valamivel többen a kelleténél. Bleyerné gondolt hát egyet, az ötletét megtölte ötven kiló liszttel és elment az anyakönyvvezetőhöz. De az anyakönyvvezető természetesen nem volt hajlandó a születési évszám kiigazítására, sőt följelentette az asszonyt megvesztegetési kísérletért.

Halva esett össze — ünnepi szónoklat közben. A csanádvármegyei Reformátuskövesházára község állami elemi iskolájának igazgatója, a református egyház buzgó énekezője volt *Lengyel János*. Az utóbbi időben családi bajok törték meg s ilyen állapotban vállalkozott ünnepi szónoklat tartására. Alig fogott azonban beszédébe, hirtelen a szívéhez kapott, összeesett és meghalt.

Amerikába vándorol minden arany. Az Egyesült-Államok pénzforgalmi államtitkára kijelentette, hogy a világ egész aranykészletének harmadrésze az Egyesült-Államok birtokában van. A világ aranykészletét 9 milliárd dollárra becsülik, az Egyesült-Államok 3 milliárdjából 260 millió vert pénz, a többi aranyrúd.

Tréfák.

A kettős koporsó.

Egy angol fiatalember Afrikába rándult, hogy vadászati szenvedélyének hódoljon. Kis idő múlva a fiatalember hozzátartozói Londonban egy koporsót kaptak, melynek küldője a fiú egyik jó barátja volt. A koporsóval egyidejűleg sürgöny érkezett a család címére, melynek tartalma ez volt: *«Koporsóban küldöm Jack holttestét»*.

Mikor a család fölnyitotta a koporsót, legnagyobb rémületére egy tigris tetemét találta benne. Azonnal visszatáviratoztak a jó barátnak, a következő táviratban: *«Tévedés, Jack holttestét nem kaptuk meg, tigris teteme feküdt a koporsóban»*.

A jó barát újból sürgőnyt küldött: *«Nincs tévedés, Jack a tigrisben van»*. (Tudniillik felfalta.)

A szurony.

Az ujoncok között kiosztják a fegyvereket. Nézik, forgatják; az egyik ujoncnak, aki azelőtt a sebészeti klinikán szolga volt, sehogysem tetszik, hogy a szurony a fegyver végére van erősítve.

— Ez a szurony nem jól van így — mondja.

— Miért? — kérdezi egy öreg baka, aki már megjárta a harcot s úgy csöppent az ujoncok közé.

— Azért, — feleli az ujonc, — mert az a szurony megázik itt a fegyver végén és megrozsdásodik.

— Aztán?

— Ha megszúrunk vele valakit, vérmérgezést kap tőle.

— Attól ne tarts, öcsém! — mosolyog ravaszul az öreg. — Akit a magyar baka megszúr, nem kap az vérmérgezést, hanem úgy hal meg azon makkegészségesen, mintha kutyabaja se lenne!

Kötél, Zsineg, Zsák és Ponyva olcsón kapható **Hauschild Albert** legrégebbi kötélgyártó cégnél, Budapest, Károly-körút 15. sz. Alapított 1838. évben.

Rejtvények.

(Beküldte: Valcsik Imre, Jászkarajenő.)

Szórejtvény.

Betűrejtvény.

Esztergom, Ungvár, Adony,
Debrecen, Sárvár, Pécs,
Tétény, Baja.

211HZA

A nyolc város nevének kezdőbetűi
egy kilencedik nevet adják.

(Beküldte: Béda Sándor, Gerjen.)

(Beküldte:
iff. Nyerges Mihály, Csanád-
palota.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 18-ik számunkban közöljük.

A 12. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Képrejtvény: **Megvirrad még a magyarnak!**

1. Betűrejtvény: **Föld alatt és föld felett.**

2. Betűrejtvény: **Két szék között a pad alatt.**

Megfejtették: Baráth Miklós, Mester István, Mester Annuska, Rencsivszky József, Asztalos Sándor, Sárny Pál, Balázi Rózsika, Nagy László, Faragó József, Bodzsár Gáspár, Szintai Juliska, Kapcsándi Sándor, Foller Mihály, Elekcs József, Klópusz Mancsi, iff. Tóth Imre, Arros Sándor, Dani Mária, Beczó Sándor, Bagó Erzsike, Kőműves Anna, Apari György, iff. Spisák János, Kárász Ferenc, Talabér József, Lukács József, Boros József, Poroszlói Hangya személyzete, Zsolczay Mihályné, Szőke Károly, iff. Lázár Lúcska, Bodzás Mariska, Mile József, Csanád-apácai Hangya személyzete, Szőke Sándor, Papp Károly, Bretus László, Pauer Ferenc, Lukácsi Ottika, Schmuck János, Szabó Péter, Szűcs János, Révész B. Sámuel, Herczeg István, Benyovszky György, Boros György, Jakab Gábor, Nagy István, iff. Hupka István, Albert Vendel, Rozlozsnik János, Szécsi Julianna, Viziák Bandi, Karó Ilonka, Barkóczi József, Proksza Lajos, Bálint János, iff. Bozó Sándor, Vidovencz János, Csordás Sándor, Nagy Ferenc, Valder Palika, Boros Mihály, Molnár László, Czumi Erzsike, Biró Márton, Olvasó és Önképző Gazdakör, Csizmazia József, Szűcs Lászlóné, Neumayer Ferenc, Bognár Baby, Spitzer Rózsika, Nagy Bözsi, Buczkó József, Hoppál Sándor, Szőke Ferenc, iff. Józsa Lajos, Soós Lajosné, Szabó Mihály, Horváth Viktor, Magyar István, Veres Sándor, Kocsis Bálint, iff. Durkó Imre, Kovács József, Madarász Emma, Hangyál Mihály, Battyáni Sándor, Sipos Herminke, Németh István, Doszpód János, Kotroczó András és István, Király Lajos, Papp Antal, Markó Aurél, Orosz István, Fraunhoffer Ferenc, iff. Bandur András, Sipos Boriska, Kocsis József, iff. Papp Lajos, Lengyel József, Kőrözs Istvánné, Vida Lajos, iff. Nyerges Mihály, Raffai Annus, Takács Juliska, Szabó Kékes Antal, Kovács Sárika, Berky Ignác, Ferenczi István, Nagy Erzsébet, Birovsky Gézané, Konyecsnai Sándor, Gindeli Margit, iff. Ritecz István, Takács Rezső, Hegyesi Ilus, Lustyik Zsuzsanna, Cséplő Lajos, Csavar Emil, Kenéz Kálmán, Buczkó Béla, Fehér Bözsike, Tani Mihály, Mezőberényi Hangya személyzete, Málinger János, Balogh Dániel, Wellinger József, iff. Dornbach Miklós, Marosi Ferenc, Tóth József, Horváth Sándor, iff. Szűcs Bálint, Jäger Jánosné.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szabó Péter (Nádasd), Szűcs János (Pereked), Kocsis József (Pocsa), Sipos Boriska (Erdőbénye), Papp Antal (Hajduhadház), Marosi Ferenc (Szőlőhegy), Tóth József (Pécsbányatelep), Horváth Sándor és Juliska (Öttömös), Csizmazia József (Dabronc), Gindeli Margit (Lébény).**

A 13. számban megjelent rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Vásár és piac.

(Fővárosi árak.)

Gabonavásár. Tiszavidéki búza 2980—3025 K, fejemegyei búza 2980—3015 K, pestmegyei búza 2980—3105 K, roza 2080—2120 K, takarmányárpa 2125—2175 K, sörárpa 2200—2300 K, repce 4300—4400 K, köles 2500—2600 K, tengeri 2575—2600 K, zab 2140—2175 K, fehér bab 2000—2200 K, tarka bab 1500—1600 K métermázsánként.

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok. Budapesti nullásliszt 46—47 K, vidéki nullásliszt 44—45 K, budapesti főzöliszt 42—43 K, vidéki főzöliszt 40—42 K, kenyérliszt 87—39 K, rozsliszt 27—29 K kilogrammonként. Korpában az üzlet szilárd, 100 kilogrammonként 1500—1520 K-t fizettek.

Vetőmagvak. Lóheremag 13.000—16.000 K, lucernamag 12.500—14.000 K, mák 17.000—19.600 K, cirokmag 1700—1800 K, napraforgómag 2500—2700 K, lenmag 5200—5400 K, kendermag 3800—4000 K, tavaszi búkköny 4400—4600 K, muharmag 2900—3100 K métermázsánként.

Takarmány. Elsőrendű széna 930—1020 K, másodrendű széna 760—800 K, bányai széna állomásról 790—830 K, tiszavidéki széna állomásról 980 K, muhar 1100—1150 K, lucerna 1120—1180 K, elsőrendű préselt szalma 460—480 K, másodrendű kézi préselt szalma 420—440 K métermázsánként.

Szarvasmarha. Bika jobb minőségű 70—90 K, bika kivételesen 120 K, bakaszilány 40—68 K, ökör jobb minőségű 75—95 K, ökör kivételesen 118 K, ökör közép 60—74 K, ökör alárendelt minőségű 32—58 K, román ökör jobb minőségű 64—75 K, román ökör kivételesen 95 K, román ökör silányabb minőségű 32—60 K, tehén 35—85 K, tehén kivételesen 139 K, bivaly 35—50 K, bivaly kivételesen 67 K, növendék 30—58 K, kicsontozni való 25—31 K kilogrammonként élő súlyban.

Borjú. Borjú kilogrammonként 78—85 K.

Budapesti sertésvásár. Fiatál nehéz sertés 135—138 K, elsőrendű szedett sertés 125—132 K, közép minőségű 120—125 K, könnyű sertés 95—110 K, öreg urasági 128—134 K, sovány sertés irányzata kellemes, árak 80—88 K kilogrammonként, élő súlyban.

Budapesti lóvásár. Nehéz igasló 35.000—80.000 K, könnyű igasló 11.000—26.000 K. Irányzat: közepes.

Nyersbőr. Magyar marhabőr és bikabőr 122—128 K, tarka marhabőr 130—136 K, borjúbőr 225—230 K. Szegezen a marhabőr ára 110—125 K, borjúbőr 190—230 K, juhőr 45—70 K kilogrammonként.

Faggyú. Marhafaggyú 60—120 K kilogrammonként. Szegezen fizettek legutóbb nyersfaggyút kilogrammonként 60—80 K-t.

Tej- és tejtermékek. Elsőrendű friss teavaj kilogrammonként 360—380 K, friss tehéntúró 50—65 K, tejfel literenként 60—70 K.

Baromfi és tojás. Élő csirke, sütnivaló, párja 500—600 K, kacska, liba, élő, hizott kilogrammja 200 K, tisztított, hizott kilogrammja 200—240 K. Tyúk, élő párja 600—700 K, tojás darabja 5—8 K.

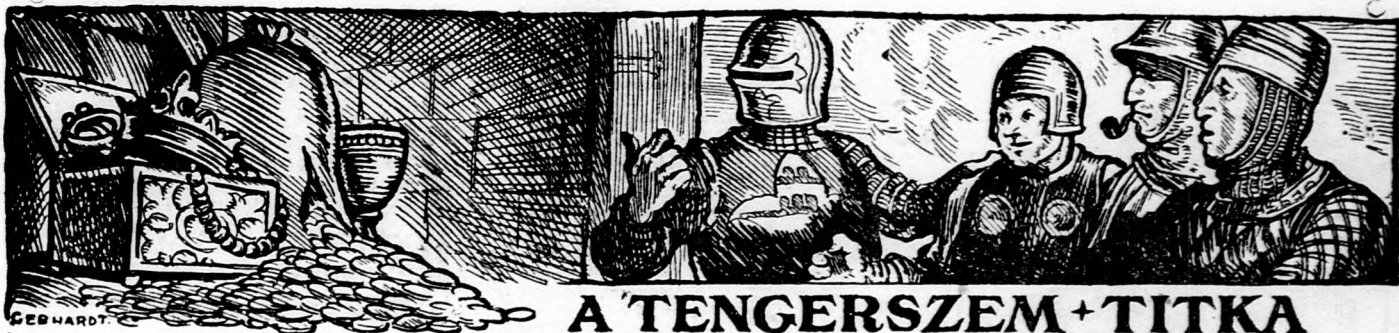
Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa kilója 45—55 K, petrezselyem 65—80 K, zeller 30—40 K, da abja 12—32 K, kalarábé kilója 20—30 K, vöröshagyma makói 62—66 K, vöröshagyma közönséges 62 K, foghagyma 40—55 K, céklarépa 12—25 K, fejeskaposztá 52—56 K, kelkáposztá 70 K, burgonya 13—50—20 K, sóska 40—70 K, paraj 25—36 K, retek, hónapos, csomója 20—30 K, retek, fekete, kilója 10—15 K, saláta, udjóság, darabja 16—25 K, karfiol kilója 75—80 K, savanyított káposzta 22—30 K, alma, faj 120—180 K, közönséges 46—80 K, dió 120—125 K.

Bor és szesz. Közönséges borok, minőség szerint, 20—28 K-ig, 12% o ezen felül 30—32 K-ig, urasági tételek minőség szerint 28—38 K-ig kaphatók. Szilvórium 340 K, törköly 285 K, seprópálka 275—280 K, borpiátat uj 360—370 K. Az árak a termelőállomásról 10.000 literfokonként értendők.

Gazdasági cikkek árai. Zsák, ponyva és kötél. A zsákpiac szilárd, az árak napról-napra emelkednek. A hazai gyarak ma zsákért kilogrammonként 205 koronát kérnek. Középes minőségű új hektoliteres gabonaszákok ára darabonként 150 K, használt 85 kilogrammos liszteszák 100—205 K, új liszteszák 125 K. Impregnált tiszta lenből vagy kenderből készült ponyvák négyzetméterenként 550 koronába kerülnek.—**Gépek és készülékek.** A korona újabb leromlásával a külföldi piac élénken érdekli hazai gazdasági gépeink iránt. Főleg sok cséplőgépet vásárolnak Magyarországon. Ötvennégy colos új MÁV cséplőért 370.000 koronát kérnek, míg hozzá való 6-os MÁV lokomobil 400.000 koronába kerül. Vermorell-rendszerű permetező vörösrézbeli darabonként 2800 K, Weisz Manfred-féle eke 5140—9180 koronába kerül darabonként. A Magyar Vagon- és Gépgyár által gyártott Rába-jegyű 5-vasú 42 lóerős motorekéért 480.000 koronát kérnek.—**Építő anyagok.** Kisméretű falitégla vasuti kocsi rakva 2500 K, nagyméretű 3200 K, kiegészítő tégla 2300 K, tetőcserép 4200—7000 K, ezer darabonként. Égetett mész 250 K, porlandecment 3200 K, románcement 2600 K, stukaturgipsz 560 K, alabástromgipsz 560 K métermázsánként. Asbepsta 22 K, celezősepa 12 K darabonként. Aszfalt szigetelőlemez 105 K.

Főszerkesztő: **Meskö Pál.** Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Meskö Pál.**

A „Vasárnap” húsvéti száma rendkívül gazdag tartalommal, a szokottnál jóval nagyobb terjedelemben jelenik meg!

A TENGERSZEM + TITKA

írta Malonyay János

(11. folytatás.)

És most tépett ruhában, véres arccal, kibontott csapzott hajjal ott állt az ajtóban. Holsápadt, tágranyilt szeme zavarodottan a fölőöntült vitézekre meredt. Bicegve néhány lépést tett előre.

— Kik ezek?... Megőrülök!...

Ebben a pillanatban rémes hang hallatszott valahonnan a mélyből. Mély, bugyborékoló hörgéssel kezdődött és velőig ható sivitásban végződött. Majd ismét előlről. Panaszos, fájdalmas nyöszörgés a hanglétra valamennyi fokán keresztül, föl a legélesebb cérnahangig.

Ereinkben elhült a vér. Irtózatossá vált. Az ezer esztendő vitézek is kővé meredtek. Harald fejedelem recsegő hangja hallatszott:

— Ki innen, valamennyien! Pusztuljatok váramból! Patrik lódfítsd ki őket!

Mielőtt észbekaptunk volna: már gurultunk lefelé a csigalépcsőn. Boldog volt, aki elsőnek ért tutajt. Estemben még hallottam:

— Te itt maradsz, leány! Foglyom vagy!

A grófnőt nem találtuk egyik tutajon sem.

VI. FEJEZET.

Politikai bonyodalomból — nevetőgörcs.

Nem csoda, hogy a föntidézett újságcikk nagy hű-hót kellett. Voltak ugyan jó számmal, akik tamaskodva fogadták a képtelen fölfedezést s ezek nem a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a selkirki kirándulók bátorságáról. Politikai körökben az eset frissiben, amint jött, némi aggodalmat okozott. Akár igaz, akár nem a selkirki csoda: megszívlendő. A tömeg hangulatával számolniok kell a polcon levőknek. A tömeg szereti a rejtélyest, a titokzatosot, odahúz, ami érdekes és izgató. Már pedig a selkirki csodalény, vagy miféle, aki Harald fejedelemnek nevezi magát, ősi jogára appellál és a trónt követeli. Mi történik, ha igazat ad néki, melléje szegődik a közhangulat?... A trónhoz sokak érdeke fűződik, a királyi palást fénye, tekintélye nem csak a viselőjét, de annak közeli embereit is bearanyozza, összeröfönt hát iziben a minisztertanács a «bitorló» ellen.

És katonavonatok indultak Skócia felé, rendőrök, detektívek a tüzerekkel, hogy ártalmatlanná tegyék a «lázádozókat».

Történt pedig mindez alig egy óra leforgása alatt az újságcikk megjelenése után. Amikor így minden óvintézkedést megtették az ország nyugalmaért, akkor, csak akkor kezdett higgadni az «illetékesek» kedélye és jobban fontolórá vették a dolgot.

— De hát, egyáltalán, lehetséges-e? Miféle kalandos, csapnivalóan rossz tréfa az egész?... Hol az a kötnivaló újságíró, aki ilyen bárgyú mesével izgatja a hiszékenyeket? Több ez, mint fölültetés: — királysértés, forradalom-szítás ez! Hátha az irigy franciák eszelték ki Albion romlására, kigúnyolására?... Elő a laptulajdonossal!

Bizony maga a laptulajdonos volt a legizgatottabb.

— Türelem urak, képtelenségnek látszik, de türelem! Nékem tömérdek pénzembe került a pontos hírszolgálat. Hiszen szikratávíró szereltem föl a helyszínen, legmegbízhatóbb embereimet küldtem ki... Nem értem én sem, de öreg, tapasztalt riporter írta, az nem fecseg levegőből, azt írta szóról-szóra,

amit látott... Minden pillanatban várom, jönnie kell az újabb, közelebbi, részletesebb tudósításnak.

A következő tudósítás azonban késett. A Morse-gép megnémult. A palota előtt, amelyben a szerkesztőség székel, mind sűrűbb lett a tömeg. Persze nem hallgattak a többi lapok, külön kiadásokban gúnyolták, ócsárolták «jól informált» hirlaptársukat. (Némi irigység beszélt belőlük.) És mint közeledő vihar előtt a tenger: úgy a rengeteg emberáradat. Eleinte ideges mozgolódás volt észlelhető a tömegben, majd rosszat sejtető morgogás. A morgás fenyegető zugássá fajult. Éles csörömpöléssel bezuzódott az első ablak. Tomboló «abcug» fogadta az elővágtató lovasrendőröket és a következő pillanatban csontot hasító csilingeléssel zúzódtak szilánkokká a palota valamennyi ablaka.

— Csalók!...

Csak ne volna idő, csak ne volna távolság! Hasztalan toporzékolt a szerkesztőségben tartózkodó riadt miniszterelnök, hasztalan fenyegette bilincessel, kötéllel, pallossal a kocsonyává változott laptulajdonost a belügyminiszter — a Morse-gép meg se billent. Mi történik ott fönt Selkirken, mi történik?... Akármilyen londoni palotába menekülésre kellett gondolni. Kint már javában durrogott a rendőrszolgálat vaktöltése, a kapu recsegett-ropogott, a támadók nem tágtítottak.

— Vissza a pénzünkkel, országcsaló gazemberek!

A miniszterelnök reszkető kezekkel épen a nyomdász-zubbonyt ráncigálta magára, ebben az áruházban akarta menteni a bőrét a fenyegetett helyről, amikor — végre — a Morse-gép «hívott».

Rövid volt a hír, ám annál tartalmasabb:

«Valószínűleg szélhámosság. Katonaszág kiküldése nem árt. Veszett macskáé a titokzatos, kísérteties hang. Részlet mihelyt lehet, megy. Tornyosulnak az események!»

Na, — mondta megkönnyebbült sóhajlás után fontoskodó hangon a hadügyminiszter, — nem tagadhatjátok le, hogy körültekintő vagyok: katonaszág máris úton. — Megrökönyödve nézett minisztertársaira, mert nem csak azokén, hanem az «alantasabb» rendőrfőnök szája körül is leplezetlen mosolygás játszódott. Ilyenkor még a fálnak is füle van. Lent az utcán egyszerre, mint távolból nekigördülő mennydörgés, de sokkal különösebb: szaggatott, fel-feltörő, elcsukló, azután annál inkább nekierősödő hangorkán kélt. Ezer torok görcsben rángatózó, üvöltő hahotája:

— Veszett macska!... Veszett macska!...

— Rajtunk nevetnek, kegyelmes uram, — mondta a rendőrfőnök. — A kiküldött katonaszágon...

— De kérlek! — csattant föl sértődötten a hadügyminiszter. — Én azt hiszem, az ügy ezután inkább a rendőrség hatáskörébe tartozik.

Most azután a rendőrfőnökön volt a megsértődés sora.

A laptulajdonos csak kezét dörzsölgette. Mindegy, az urak dolga; őneki a szép summa pénzecske már a zsebében van, azt már el nem vehetik tőle. S még újabb szenzációkat ígér a Morse-gép!

De mi tegyük túl a szárnyasnak nevezett, ezúttal inkább ólomlábúnak bizonyuló időn, előzzük meg a bevagonizált katonaszágot s lássuk a helyszínen, hogy a selkirki tengerszem környékén mi történik.

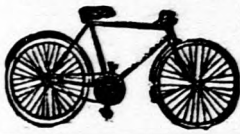
Magyarországi
képviselő:

STERNBERG

királyi udvari hangszergyár

Budapest, Rákóczi-út 60.

KERÉKPÁROK,

gummi, alkatrészek legolcsóbban, belsőgummi — 180.— korona. — díósadi Deák László kerékpáraktár és gyártás Bpest, VIII., Német-u. 45. Árjegyzék ingyen.

Szakorvosí-^{rendelő} vér- és neml betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusfal szemből.)

ÁMOR BAJUSZPEDRÓ a legjobb!

KERÉKPÁR alkatrészeket, a létező összes kerékpárokhoz gummikal nagyban gyári árban szállítunk LÁNG J. ÉS FIA kerékpár nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Árjegyzék ingyen.

Legjobban az jár, aki az

„Uj Barázdát”-ban és a „Vasárnap”-ban hirdeti.

Gőzcséplőkészlet

2 1/2 lóerejű Lokomobil Hoffherr és Schrantz gyártmány 720 m³/m cséplővel kapható; a garnitúra olyan mint az új! — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Cím:

KELLNER ANTAL és FIA
BUDAPEST, BERLINI-TÉR 4.

Friss tengeri hagyma

(Bolbus Scillae) patkány-irtáshoz. Kilogramma K 120.— Használati utasítással.
STANDARD TÁRSASÁG LABORATÓRIUMA,
Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30/a. szám
Telefon: 82—74.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-
táron mindenféle kivitelben
Máthé András rész-
árgyár
Ujpest, Károly-utca 11. sz.

A „HANGYA”

vidéki szövetkezeteinek tagjai a legjutányosabb árak mellett szereshetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földműves úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiú- és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és keimekrúkat

a „Hangya” vidéki szövetkezetnél útján szerezzék be.

KERÉKPÁROK,

varrógépek, legnagyobb választékban kaphatók
Klein, Magdolna-u. 42.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók, marokrakó és kévekötő aratógépek, lógerelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsckavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szereshetik be legjutányosabban.

Necsk olvassuk, hanem ter-
jesszük is a magyar gazdák és
földművesek egyetlen napilapját

az UJ BARÁZDÁT
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP”-ot.

Gaál József

szilgyártó és nyerges
Budapest, VIII., Illés-u.

Műhely: I., Átlás-út 18. 13.

Elsőrendű ígás és parádés lószerszámok, angol, női, vadász, tisztii verseny-nyergesek. Egy fontos-tól kezdődő súlytól feljebb, minden kivitelben kapható és a raktáron levőktől bármilyen eltérő kivitelű megrendeléseket elvállalok.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zafros-bőrből a legjutányosabb napi áron szereshetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

DRÓTKERITÉST

legjobb minőségben

legolcsóbban szállít

RENNER és HAMVAI
Budapest, VIII., Köztemető-út 3.
Keleti pályaudvarral szemben.

HA

ingatlant venni vagy eladni
őhajt, forduljon bizalommal hoz-
zám; minden előleg nélkül, szo-
rosan a megállapított jutalékért
eléri a leggyorsabb lebonyolítást
Kiss Lajos, V., Lipót-körút 9.

LÓSZERSZÁM

saját készítésű kézimunka, leg-
jobb minőségben és legolcsóbban
kapható K LAPKA JÁNOS utóda
KURUCZ MIHÁLY Bpest,
VII., Rákóczi-út 34. az udvarban.